

Golf v zemi sultána

Sultanát Brunej je zapomenutá země, svojí velikostí necelých šesti tisíc kilometrů čtverečních se řadí mezi opravdové trpaslíky a turisty tu moc neznají. Maličká země ležící v severní části ostrova Borneo v Indonéském souostroví, prosperující díky zásobám ropy a plynu. Návštěva jednoho z nejbohatších států světa Bruneje, země zlatých paláců a pompézních fontán, je kontrastem k životnímu stylu okolních malajských provincií. Jeho Excelence Muda Hassanal Bolkiah je totiž posledním absolutistickým monarchou v regionu a pravidelně se umísťuje na nejčelnějších místech žebříčků světových miliardářů.

Sultanát Brunej je zapomenutá země, svojí velikostí necelých šesti tisíc kilometrů čtverečních se řadí mezi opravdové trpaslíky a turisty tu moc neznají. Maličká země ležící v severní části ostrova Borneo v Indonéském souostroví, prosperující díky zásobám ropy a plynu. Návštěva jednoho z nejbohatších států světa Bruneje, země zlatých paláců a pompézních fontán, je kontrastem k životnímu stylu okolních malajských provincií. Jeho Excelence Muda Hassanal Bolkiah je totiž posledním absolutistickým monarchou

v regionu a pravidelně se umísťuje na nejčelnějších místech žebříčků světových miliardářů.

Hlavní město sultanátu bylo roku 1970 přejmenováno z původního názvu Brunei Town na exotický a hůře zapamatovatelný Bandar Seri Bagawan. Před cestou mne kamarádi zkoušeli, zdali umím název vyslovit. Jedná se o čisté, ale velmi nudné moderní město s pravidelnými širokými bulváry a výstavnými veřejnými budovami, ležící na úrovni mořské hladiny. Většinu území sultanátu pokrývá

hustá džungle. Jen malá plocha země je obdělávána, proto musí být až osmdesát procent potravin dováženo. Západní Brunej je tvořen kopcovitými nížinami, ve východní části vystupuje z pobřežní nížiny vrchol nejvyšší hory Bukit Pagon, který leží ve výšce 1850 m n. m.

Brunej nabízí především přírodní zajímavosti. V několika rezervacích a národních parcích si můžete do sytosti užít deštného pralesa a obdivovat roztodivné rostlinné druhy a exotická zvířata, především všudypřítomné opice. Země je určitým způsobem zajímavá i pro golfové nadšence, k dispozici má pět osmnáctijamkových golfových hřišť.

KLIMATICKÉ PODMÍNKY

Sultanát má rovníkové klima, které je charakteristické vysokými teplotami a velkými srážkami, a je zde skutečně horko a vlhko, teploty jsou během celého roku téměř stejné, pohybují se okolo 25 °C. Celoroční vydatné srážky vrcholí od září do

ledna obdobím dešťů. Brunej není vhodný k návštěvě od prosince do dubna, kdy nastává deštivé období monsunů. Vhodnou dobou je jaro a podzim, kdy teploty nedosahují extrémních hodnot.

HOTEL Z POHÁDKY

Špičkový hotel The Empire Hotel & Country Club je jednou z částí příběhu, o kterém se ve slušných brunejských rodinách nemluví. Opomenuté platby investorů, zapříčiněné ex-ministrem financí princem Jefrim (nejmladší sultánův bratr), pošramotily koncem dvacátého století pověst sultanátu a otevřely tak okénko do jindy uzavřeného světa.

Na hotelu pracoval tým dvou set architektů a se svými soukromými plážemi omývanými vlnami Jihočínského moře, devíti bazény, osmnáctijamkovým golfovým hřištěm a soukromým jezdeckým klubem je hotel, připomínající sultánův palác, považován za nejluxusnější ubytovací zařízení

v Asii. Oficiálně patří tento hotel brunejskému státu. Protože v Bruneji platí, že vláda rovná se sultánova rodina, patří hotel vlastně sultánovi. Nejen pro návštěvníky z řad golfistů je na hotelu nejlákavější možnost bydlet v ojedinelém resortu přímo u pláže, golfového hřiště a případně příležitostně potkat některého ze členů sultánovy rodiny nebo vládní návštěvu jiného

státu. A skutečně, druhý den dopoledne jsem měl možnost cestou z golfového hřiště před hotelem vidět vládní limuzínu Rolls-Royce čekající na singapurského prezidenta, který je na oficiální návštěvě země a v hotelu je ubytován. Hotelová atmosféra je zcela odlišná od ostatních a působí jako moderní varianta pohádek tisíce a jedné noci.

GOLF V SULTANÁTU

V Bruneji najdete pět golfových hřišť, i když některá z nich jsou určena výhradně členům klubů a jejich hostům. Jedná se o kluby The Empire Golf & Country Club, Royal Brunei Golf & Country Club, Panaga Golf Club, Royal Brunei Airlines Golf Course, Pantai Mentiri Golf Club. Zajištěním rezervace tee time přes cestovní kancelář nabízí možnost green fee i na nich. I když jsem měl možnost během návštěvy hrát pouze na jednom, hra nabídla jeden z nezapomenutelných zážitků, už jen z pohledu možnosti založení vlastní golfové hole v jedné z nejmenších a nejobtížnějších zemí světa! V ohromující krajině severních břehů Bornea má Brunej rozhodně co nabídnout. Některá odpaliště nabízejí krásné výhledy na Jihočínské moře a jsou obklopena nedotčenými deštnými pralesy. Hřiště The Empire nabízí samozřejmě i možnost noční hry pro chladnější večery, která je kvůli vyšší denní teplotě rovněž velmi oblíbená.

THE EMPIRE COUNTRY CLUB

Je považován za golfový klenot ostrova Borneo a nachází se pouhých deset minut jízdy od letiště. Tato mistrovská osmnáctka hostí od roku 2005 Brunei Open, součást asijské PGA Tour. Najdete tady dokonale tvarované bunkery a do detailu promyšlenou modelaci terénu. Nejnovější hřiště v Bruneji bylo navrženo americkým profesionálním golfistou Jackem Nicklausem. Tak jsem měl možnost v průběhu měsíce hrát tři osmnáctky Jacka ve třech asijských zemích. Majestátní osmnáctijamkové hřiště patří k jedněm z nejlepších v Asii, a dokonce nabízí noční golf jako způsob, jak porazit tropické teplo ve velkém stylu. Délka hřiště 6427 m, par 71 s velkoryse navrženými fairwayemi, kde se jamky proplétají hustým pralesním porostem. Nejvíce zaujala pat-

náctá jamka: 478 m dlouhý 5 par, jehož fairway lemuje pobřeží Jihočínského moře, a po něm jako kontrast úžasný 3 par obklopený pralesem. Nejsou zde zvykem caddie jako v jiných asijských zemích, což je určitá nevýhoda, ale v ceně green fee je buggy. Green fee pro hotelové hosty stojí v týdnu od pondělí do čtvrtka 100 B\$ a o víkendu od pátku do neděle 150 B\$. Nejméně vhodný den ke hře je pátek. V tento den jsou sultánem nařízeny povinné dvě hodiny klidu, od dvanácti do čtrnácti hodin nikdo nepracuje! Noční golf stojí na devíti jamkách v týdnu 65 B\$ o víkendu 85 B\$. K dispozici je šestadvacet zastřešených drivingových ploch a luxusní lázeňské centrum.

ZAJÍMAVOSTI SULTANÁTU

Maličký ropný sultanát je známý hlavně díky svému bohatému vládcovi. V Bruneji platí prohibice, takže směla, žádné pivo! Pro vlastní spotřebu je možné do země dovézt dvanáct plechovek piva, ale pro průměrného Čecha, v takovém počasí a obzvláště po sportovním výkonu není za den skoro co pít. Scházím k řece Brunej a za 30 B\$ mířím na motorovém člunu na protější břeh vesnice Kampong Ayer, „Asijské Benátky“. Jedná se o největší vodní vesnici na světě. V domech nad vodou postavených na kůlech tady žije asi třicet tisíc obyvatel. Po řece jezdí spousta malých motorových člunů, které vozí místní. V jednom místě vystupují z lodi a procházejí skrz vesnici. Některé domy vypadají zvenku nevábně. Uvnitř kupodivu pohodlně a velmi dobře zařízené. Většinou je to jedna velká místnost, skromně vybavená, kde nechybí počítač a plazmová televize. Vede sem elektřina i voda. Vesnice má vlastní školu, mešitu, požární stanici, policii, a dokonce vodní benzinovou pumpu. Kampong Ayer je osídlen již více než tisíc tři sta let a představuje sice již modernizovanou, přesto stále tradiční podobu brunejského způsobu života.

Ve městě je pouhých pětadvacet taxikářů, nejsou prakticky potřeba, turistika zde není rozšířena a každý vlastní dvě až tři auta. Litr benzínu stojí kolem osmi korun. Taxa je pevně daná, smlouvání prakticky není možné, a když, poskytnutá sleva je v řádu korun. Ať už jedete pět nebo deset kilometrů, což je asi nejdelší vzdálenost ve městě, zaplatíte za jízdu přibližně šest set korun. Městská autobusová doprava existuje, ale je velmi nevyzpytatelná.

DOPORUČENÁ GOLFOVÁ HŘIŠTĚ

The Empire Country Club
Royal Brunei Golf & Country Club

Pantai Mentiri Golf Club
Royal Brunei Airlines Golf Course
Panaga Golf Club

www.theempirehotel.com
6172 m, par 72, noční golf,
návrh Ronald Fream

www.pantaimentirigc.com
6352 m, par 72, návrh Max Wexler
www.panagaclub.com

Každý den ze země vyčerpají na dvě stě tisíc barelů ropy, která tvoří devadesát procent příjmů brunejského sultanátu. Ropa byla v Bruneji objevena v roce 1929. Význam černého zlata je pro Brunej natolik zásadní, že má dokonce vlastní pomník oslavující první miliardu vytěžených barelů.

Majetek sultána Hasana Bolkiah je odhadován na desítky miliard dolarů a každou vteřinu naroste o sto dolarů. Sultánský palác, známý jako Istana Nurul Iman, největší obývaný palác na světě, se veřejnosti otevírá pouze jednou v roce, na konci islámského postního měsíce. Palác disponuje 1788 pokoji s 257 koupelnami. Dostatek prostoru si také najde dvě stě automobilů nejoblíbenější značky Rolls-Royce, z jejíhož světového prodeje v devadesátých letech směřovala polovina právě do Bruneje. Sultanát nabízí podobu

sociálního ráje, ve kterém nemusíte platit daně, školství a zdravotnictví je bezplatné. Osvobozena je taktéž daň na automobily. Penzi dostane automaticky každý brunejský „důchodce“ a všichni státní úředníci dostávají příspěvek na dovolenou a zaplacenou každoroční pouť do Mekky. K dispozici jsou levné půjčky nebo dotace na různé druhy zboží. K tomu Brunejci dostanou dárek například v podobě koncertu Michaela Jacksona, kterého si vládce pozval na oslavu svých narozenin.

CO BY VÁM NEMĚLO UNIKNOUT A BEZPEČNOST

Brunej je velmi bezpečnou destinací, jako v ostatních islámských zemích je potřeba respektovat určitá omezení. Co by vám nemělo uniknout, jsou mešity, například Jame'Asr Hassaniil Bolkiah Mosque, a zmíněná vodní vesnice Kampung

Ayer v hlavním městě Bandar Seri Begawan. Nejvýznamnější stavbou v hlavním městě je pak mešita Sultan Omar Ali Saifuddin, vybudovaná na břehu umělé laguny. Je pojmenována po dvacátém osmém sultánovi a je největší mešitou na Dálném Východě, má pozlacenou kopuli a její minaret dosahuje výšky 44 m. Za zhlédnutí taktéž stojí Nový královský palác. Dále Národní muzeum a slavný stadión na pólo. Působivou dominantou brunejské metropole je dvojice nákupních center Yayasan Sultan Haji a Hassanal Bolkiah ve čtvrti Gadong, která je také nejrušnějším místem města. V podvečer, kolem osmnácté hodiny, se kupodivu centrum vyprázdňuje a je zde absolutní klid.

Mimo hlavní město při delší návštěvě stojí za zhlédnutí národní parky Sungai Liang, opičí království v Pulau Ranggu nebo Temburong. ●

BRUNEJ INFORMACE O ZEMI

Oficiální název:	Sultanát Brunej
Hlavní město:	Bandar Seri Bagawan
Úřední jazyk:	malajština
Počet obyvatel:	450 000
Měna:	brunejský dolar, 1 B\$ = cca 15,90 Kč
Víza:	bezvízový styk na dobu do 90 dní, pas platný minimálně šest měsíců ode dne vstupu, alespoň dvě stránky v pase musí být volné, odletová taxa ze země 12 B\$

